

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 12P/73/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2315205851
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Myrtill Vojteková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2016:2315205851.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Myrtill Vojtekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: P. Q. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov - matka: D. A. C.Č., nar. X.X.XXXX, bytom C. N. M. XXX, v konaní zastúpená advokátom JUDr. P. X., so sídlom A., Š. XX, a otec: P. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. N. M.S. XX, za účasti starej matky: M. C., nar. XX.X.XXXX, bytom C. N. M. XXX, o návrhu starej matky na úpravu styku s maloletým dieťaťom, takto

rozhodol:

- I. Návrh sa zamietá.
- II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Stará matka maloletého dieťaťa z otcovej strany (ďalej len navrhovateľka) sa návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 20.3.2015, domáhala úpravy styku s maloletým dieťaťom, a to spôsobom, ktorý je konkretizovaný v predmetnom návrhu. Svoj návrh odôvodnila tým, že matka maloletého jej bráni v stretávaní sa s maloletým, v dôsledku čoho navrhovateľka videla maloletého naposledy dňa 30.11.2014, hoci býva v tej istej obci vo vedľajšej ulici. Vzhľadom na vzniknutú situáciu sa navrhovateľka obáva, že sa maloletému celkom odcudzí, čomu by však chcela zabrániť, a preto sa navrhovateľka obrátila na súd, aby upravil jej styk s maloletým dieťaťom.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, oboch rodičov, právneho zástupcu matky a kolízneho opatrovníka, ktorý v konaní zastupuje záujmy maloletého dieťaťa, prečítaním sa súd oboznámil s listinnými dôkazmi, taktiež sa oboznámil s obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu č. k. 16P/204/2010, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

Rodičia maloletého sú rozvedení a toho času spolu nežijú v spoločnej domácnosti. Maloletý žije s matkou, do starostlivosti ktorej bol zverený ostatným rozhodnutím. Na tunajšom súde prebieha pod sp. zn. 16P/204/2010 konanie, v rámci ktorého sa rozhoduje o zmene ostatnej úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, uvedené konanie však nie je dosiaľ právoplatne ukončené.

Dňa 20.3.2015 si na tunajšom súde podala navrhovateľka návrh, ktorým sa domáha úpravy styku s maloletým dieťaťom, nakoľko jej matka maloletého v tomto styku bráni a maloletého ovplyvňuje v negatívnom postoji nielen vo vzťahu k otcovi, ale i vo vzťahu k navrhovateľke. V dôsledku vzniknutej situácie bola navrhovateľka s maloletým naposledy v kontakte dňa 30.11.2014.

Na pojednávaní vo veci dňa 26.4.2016 súd vypočul navrhovateľku, oboch rodičov, právneho zástupcu matky i kolízneho opatrovníka, v konaní zastupujúceho maloletého. Z výpovede navrhovateľky súd zistil,

že táto na svojom návrhu trvá, nakoľko jej matka i naďalej bráni v styku s maloletým. Navrhovateľka tiež uviedla, že sa bola niekoľkokrát pozrieť na maloletého počas jeho tréningov a zápasov, pričom maloletý s ňou odmietal komunikovať, hoci sa mu navrhovateľka prihovárala. Názor, že je potrebné návrhu v tejto veci vyhovieť, vyslovil i otec maloletého, podľa ktorého je vhodné, aby sa maloletý stretával so svojou starou matkou. Naopak matka s návrhom nesúhlasí, podľa nej nie je vhodné nútiť maloletého stretávať sa s navrhovateľkou, poukázala pritom na skutočnosť, že maloletému sa od podania návrhu v tejto veci zhoršil psychický stav, ťažko zaspáva, v noci ho trápia zlé sny a bojí sa chodiť do školy. Právny zástupca matky na pojednávaní uviedol, že ak by súd návrhu v tejto veci vyhovel, bolo by to v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa. Matka i jej právny zástupca preto žiadajú, aby súd návrh zamietol. Zamietnuť návrh v tejto veci súdu odporučil aj kolízny opatrovník, a to s ohľadom na závery znaleckého posudku vypracovaného v konaní č. k. 16P/204/2010 ako aj s ohľadom na názor maloletého, ktorý sa s navrhovateľkou odmieta stýkať, a ktorého názoru by mala byť venovaná náležitá pozornosť.

V znaleckom posudku č. 23/2015, ktorý bol vypracovaný znalcom PhDr. Igorom Obuchom v konaní č. k. 16P/204/2010, a na ktorý sa v rámci svojej výpovede odvolával kolízny opatrovník, sa konštatuje, že maloletý má k otcovi i k jeho matke, t.j. k navrhovateľke v tejto veci, jednoznačne negatívny vzťah (viď strana 28 posudku), a že nie je vhodné, aby bol maloletý, ktorý má momentálne dvanásť rokov, nútený stretávať sa proti svojej vôli s osobami, s ktorými si neželá byť v kontakte (viď strana 29 posudku).

To, že si maloletý neželá stýkať sa s navrhovateľkou, vyplýva aj zo správy Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Šafa zo dňa 18.4.2016, v ktorej sa uvádza, že maloletý má obavy z toho, že sa bude musieť stretávať so starou matkou z otcovej strany i s otcom. U maloletého sa dokonca v dôsledku týchto obáv objavujú úzkostné stavy a myšlienky na samovraždu.

Podľa čl. 5 veta prvá zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len zákon o rodine), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 5 veta prvá zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.

Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160101>>, § 25 a 26 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160101>> sa použijú primerane.

Podľa článku 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, musia zabezpečiť dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo slobodne sa vyjadrovať o všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom detí musí venovať primeraná pozornosť zodpovedajúca ich veku a úrovni. Za týmto účelom sa dieťaťu musí predovšetkým poskytnúť možnosť, aby bolo vypočuté v každom súdnom alebo administratívnom pojednávaní, ktoré sa ho týka, a to buď priamo alebo prostredníctvom zástupcu alebo jeho príslušného orgánu, a spôsobom, ktorý je v súlade s pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

Z citovaného čl. 5 zákona o rodine vyplýva, že vo veciach, týkajúcich sa maloletých, je prvoradou povinnosťou súdu zohľadňovať pri rozhodovaní záujem maloletého dieťaťa. Z citovaného čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa zase vyplýva povinnosť súdu venovať primeranú pozornosť názorom maloletého dieťaťa. Povinnosť súdu zohľadniť názor dieťaťa vyplýva tiež z čl. 5 písm. g) zákona o rodine.

V zmysle citovaného ustanovenia § 36 ods. 1 môže súd upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami (ktorými sa myslia príbuzní v priamom rade, súrodenci a manžel alebo iná osoba v pomere rodinnom alebo obdobnom, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú), ak je to v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine. Maloleté dieťa má totiž právo na pravidelný kontakt nielen s oboma rodičmi, ale aj s inými osobami, s ktorými ho spája príbuzenský či iný obdobný vzťah. Rovnako príbuzní, resp. iné blízke osoby maloletého dieťaťa majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom za predpokladu, že takýto styk neodporuje záujmom maloletého dieťaťa.

V danom prípade sa stará matka maloletého z otcovej strany domáha úpravy styku súdnou cestou z dôvodu, že matka maloletého jej v tomto styku nepriamo bráni tým, že maloletého vo vzťahu k navrhovateľke negatívne ovplyvňuje. Vykonaným dokazovaním má pritom súd za preukázané, že rodičia maloletého nie sú v otázke úpravy styku maloletého s navrhovateľkou jednotní, kým otec považuje túto úpravu styku za vhodnú, matka s ňou nesúhlasí, v dôsledku čoho možno skonštatovať, že pomery v rodine maloletého si skutočne vyžadujú, aby v tejto veci rozhodol súd. Aby však súd mohol návrhu v tejto veci vyhovieť, musela by byť splnená aj druhá podmienka uvedená v ustanovení § 36 ods. 1 zákona o rodine, a síce, že by úprava styku maloletého so starou matkou bola v záujme maloletého. Táto podmienka však splnená nie je. Práve naopak, súd vykonaným dokazovaním zistil, že maloletý nielenže má k navrhovateľke negatívny vzťah a odmieta sa s ňou stretávať, ale že u neho dokonca pretrvávajú obavy z toho, že bude ku kontaktu s navrhovateľkou prinútený. Z uvedeného je zrejmé, že maloletý by styk s navrhovateľkou nevnímal ako realizáciu svojho práva zostať v kontakte aj so svojim širším príbuzenstvom, ale ako nepríjemnú povinnosť či nátlak. Maloletý má toho času už dvanásť rokov a je schopný svoje názory verbalizovať, pričom súd je povinný názor maloletého rešpektovať.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, a návrh starej matky, ktorým sa domáhala úpravy styku s maloletým, zamietol, nakoľko má súd zato, že úprava tohto styku by nebola v záujme maloletého a bola by v rozpore s jeho vôľou a želaniami.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na tunajší súd.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

V prípade, ak povinný dobrovoľne nesplní svoju povinnosť vyplývajúcu mu z právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa osobitného zákona.